

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1940.

Första kammaren.

Nr 7.

Tisdagen den 24 september.

Kammaren sammanträdde kl. 4 e. m.

Justerades protokollen för den 17 och den 21 innevarande månad.

Upplästes två från andra kammaren ankomna protokollsutdrag, nr 66 och 67, utvisande att nämnda kammare förenat sig med första kammaren i dess beslut att tredje särskilda utskottet skulle behandla Kungl. Maj:ts proposition nr 31, med förslag till förordning om inställande år 1940 av mönstring, som avses i § 32 värnpliktslagen den 30 juni 1936 (nr 443), m. m. samt att första särskilda utskottet skulle behandla Kungl. Maj:ts proposition nr 34, angående återbetalning av tull för viss spritinförsel m. m., m. m.

Vid sedermera skedd föredragning av berörda kungl. propositioner hänvisades desamma, nr 31 till tredje särskilda utskottet och nr 34 till första särskilda utskottet.

Föredrogos, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran andra särskilda utskottets utlåtanden nr 23—27 och tredje särskilda utskottets utlåtande nr 7.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.05 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Onsdagen den 25 september.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Vid förnyad föredragning av andra särskilda utskottets utlåtande nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare statsbidrag för utredning rörande reglering av Övre och Nedre Olandsån i Uppsala och Stockholms län, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

*Anslag till
inköp av
gasgeneratorer
för motor-
drift.*

Föredrogs ånyo andra särskilda utskottets utlåtande nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift.

Med förmälan, att utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts i proposition nr 21 framlagda förslag, hade utskottet i förevarande utlåtande hemställt, att riksdagen måtte såsom kapitalinvestering i Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 6,500,000 kronor.

Herr **Mannerskantz**: Herr talman! Vid utskottsbehandlingen av detta förslag har jag för min del inom avdelningen uttalat den åsikten, att det borde göras något uttalande om att man icke bör fästa alltför stora förhoppningar vid åtgärderna för att skaffa gengasverk till traktorer och draga den slutsatsen, att man vid den import, som eventuellt kan åstadkommas, icke behöver taga hänsyn till de drivmedel, som särskilt lämpa sig för traktorer. Vi veta att gengasverken till bilar av alla slag fungera tillfredsställande, och detta kommer sannolikt att bli fallet i allt högre grad, men vad traktorerna beträffar, kunna vi redan nu vara säkra på att gengasdriften icke fungerar tillfredsställande, med mindre man framställer traktorer, som enkom äro avpassade för sådan drift. Man kan knappast räkna med att detta skall kunna medhinnas i någon nämnvärd utsträckning under den nuvarande avspärrningstiden. Därtill kommer, att ett mycket stort antal traktorer överhuvud taget icke låta sig apteras för gengasverk.

Det är därför som jag till herr statsrådet och chefen för folkhushållningsdepartementet vill rikta den uppmaningen att icke låta detta utlåtande föranleda till att man försummar att vid den import av flytande bränsle, som kan äga rum, lägga mycket stor vikt vid att man får in brännoljor i tillräcklig utsträckning — råolja och fotogen, och inte bara lysfotogen, utan även motorfotogen. Bensin kunna vi allt lättare avvara här i landet, bortsett från vad som behövs för flyget och stridsvagnar — vi kunna kanske så småningom avvara så gott som all bensin till bilarna — men vi kunna inte avvara brännoljor till de ändamål jag här syftar på utan att livsmedelsproduktionen går ned. Detta har enligt min mening hittills icke beaktats tillräckligt, och jag har därför nu velat med dessa ord påpeka den saken.

Jag har intet annat yrkande än om bifall till utskottets hemställan.

Efter härmed slutad överläggning bifölls vad utskottet i det nu föredragna utlåtandet hemställt.

Herr statsrådet *Möller* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 32, angående anvisande av medel för uppförande av en mejerianläggning å Ljusnedals bruksegendom; och

nr 33, angående försäljning av ett område av kronoegendomen Hjära nr 1 i Malmöhus län.

Föredrogos ånyo andra särskilda utskottets utlåtanden:

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till spannmålskreditfonden;

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i grunderna för utlämnande av torvlån från industrilånefonden; samt

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till skyddsrum vid serafimerlasarettet m. m.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Vid förnyad föredragning av tredje särskilda utskottets utlåtande nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med vissa bestämmelser om livförsäkring m. m. vid krig, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Herr **förste vice talmannen** erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Jag får hemställa, att kammaren för sin del måtte besluta, att andra särskilda utskottet skall behandla Kungl. Maj:ts propositioner nr 32, angående anvisande av medel för uppförande av en mejerianläggning å Ljusnedals bruksegendom, och nr 33, angående försäljning av ett område av kronoegendomen Hjära nr 1 i Malmöhus län, ävensom de ytterligare framställningar, som kunna komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i respektive ämnen eller andra i oskiljaktigt sammanhang därmed stående frågor.

Tillika hemställer jag, att andra kammaren måtte inbjudas att förena sig med första kammaren i detta beslut.

Härtill lämnade kammaren sitt bifall.

Föredrogos och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 32 och 33.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.08 f. m.

In fidem
G. H. Berggren.
